

محل مهر آموزشگاه	نام درس : علوم و فنون ادبی ۱	باسمه تعالی اداره کل آموزش و پرورش خراسان جنوبی مدیریت آموزش و پرورش شهرستان فردوس دبیرستان نمونه دولتی حضرت فاطمه (س) دبیر : دادگر محبی	نام و نام خانوادگی:
	تاریخ امتحان: ۹۹/۱۰/۶		نام پدر:
تعداد سؤال: ۲۱	تعداد صفحه: ۳		شماره اتاق: ۱۰۷۱
زمان شروع: ۸ صبح	وقت: ۱۰۰ دقیقه		پایه: دهم انسانی

تاریخ ادبیات و سبک شناسی ۴ نمره		الف
۱	<p>درست یا نادرست بودن هریک از موارد زیر را مشخص کنید .</p> <p>الف- تعیین نوع ، نخستین گام مؤثر در روایتی با متون است . صحیح غلط</p> <p>ب- صفاریان نخستین دولت اسلامی ایران بودند . صحیح غلط</p> <p>ج- موضوع کتاب شاهنامه ی ابو منصور ی ، تاریخ گذشته ی ایران است . صحیح غلط</p> <p>د- منظومه ی درخت آسوریک و یادگار زریران هر دو اصل پارتی دارند . صحیح غلط</p>	۱
۰/۲۵	جاهای خالی را با واژه ی مناسب کامل کنید .	۲
۰/۲۵	الف- هر چیزی که ذهن ما را به پویایی در آورد ..... است .	
۰/۲۵	ب- حماسه ی ملی ایران و شعر حماسی با ..... به اوج سید .	
۰/۲۵	ج- اصل تفسیر طبری را محمد بن جریر طبری به زبان ..... نوشته است .	
۰/۵	د- تاریخ مفصلی که محمد بن جریر طبری نوشت ..... نام داشت .	
۰/۲۵	ه- زبان رایج دوره ی اشکانیان ..... بود .	
۰/۲۵	و- آثاری که به زبان پهلوی تألیف شده ، بیشتر آثار ..... است .	
۰/۵	ز- شعر غنایی با دوشاعر مشهور ..... و ..... قوت و استحکام یافت .	
۰/۷۵	از نظر تاریخی زبان های ایرانی به چند دسته تقسیم می شوند ؟	۳
ب		
موسیقی شعر ۶ نمره		
۰/۵	<p>موارد درست داخل کمانک را انتخاب کنید .</p> <p>الف - شاعر برای انتقال عاطفه ی خود به دیگران از (زبان / تفکر) کمک می گیرد .</p> <p>ب- وزن در شعر جنبه ی تزئینی ندارد و جزء (ساختگی / طبیعت) شعر است .</p>	۴
۱	<p>ابیات زیر را بخوانید و آنها را از دید آهنگ و موسیقی بررسی کنید .</p> <p>الف- ای ساربان آهسته ران کارام جانم می رود وان دل که با خود داشتیم با دلستانم می رود محمل بدار ای ساربان تندی مکن با کاروان کز عشق آن سرو روان گویی روانم می رود</p> <p>ب- بیا تا همه دست نیکی بریم جهان جهان را به بد نسیریم نباشد همی نیک و بد پایدار همان به که نیکی بود پایدار</p>	۵
۱	دو مصراع یا بیت چه زمانی هم وزن هستند ؟	۶
۰/۲۵	در کدام گزینه « و » صامت است ؟	۷
	الف - سود ب- خواهش ج- نانوا د- خورشید	
۰/۵	در مصراع: « یار مرا غار مرا عشق جگر خوار مرا » چند مصوت بلند وجود دارد ؟ نشان دهید .	۸

۹	جدول زیر را کامل کنید .	۱									
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>هجا</th> <th>نحوه ی قرار گرفتن</th> <th>نشانه</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>سیب</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>که</td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	هجا	نحوه ی قرار گرفتن	نشانه	سیب			که			
هجا	نحوه ی قرار گرفتن	نشانه									
سیب											
که											
۱۰	بیت زیر را به هجاهای تشکیل دهنده ی آن تجزیه کنید . سپس هر هجا را با علامت خاص آن بنویسید. اگر هوشمندی به معنی گرای که معنی بماند نه صورت به جای	۱/۵									
۱۱	برای واژه ی زیر یک واژه ی هم وزن بنویسید . شبگیر	۰/۲۵									
ج	زیبایی شناسی ۶ نمره										
۱۲	در عبارت زیر کدام نوع سجع دیده می شود ؟ محبت را غایت نیست از بهر آن که محبوب را نهایت نیست . الف- متوازی ب- متوازن ج- مطرف د- مسجع	۰/۲۵									
۱۳	در بیت : « عاشقان دانند قدر عشق را از سر عشق هر زمان آشفتنی بر عاشقان انداختم » تکرار کدام واژه ها در پدید آمدن آرایه ی واژه آرایی مؤثر بوده است ؟	۰/۵									
۱۴	کدام جفت واژه ها نمی توانند سجع بسازند ؟ الف- محبت / قدرت ب- خزاین / نفایس ج- ملک / ملکوت د- سعادت / عادت	۰/۲۵									
۱۵	در موارد زیر ، واج آرایی و واژه آرایی را بیابید . الف- پیش از اینت بیش از این اندیشه ی عشاق بود مهر ورزی تو با ما شهره ی آفاق بود ب- زمانه قرعه ی نو می زند به نام شما خوشا شما که جهان می رود به کام شما ج- اگر جنگ خواهی و خون ریختن بر این گونه سختی بر آویختن	۱/۵									
۱۶	واژه های ..... و ..... در عبارت زیر سجع ساخته اند . « طالب علم عزیز است و طالب مال ، ذلیل »	۰/۵									
۱۷	سجع را بیابید و نوع آن را مشخص کنید . صیاد بی روزی ماهی در دجله نگیرد و ماهی بر اجل در خشک بمیرد . هر که به تأدیب دنیا راه صواب نگیرد ، به تعذیب عقبی گرفتار آید .	۱/۵									
۱۸	آیا در بیت زیر سجع وجود دارد ؟ مشخص کنید . در رفتن جان از بدن گویند هر نوعی سخن من خود به چشم خویشتن دیدم که جانم می رود	۱									
۱۹	ارزش موسیقایی کدام سجع از همه ی سجع ها بیشتر است ؟	۰/۵									
د	نقد و تحلیل نظم و نثر ۴ نمره										
۲۰	با توجه به متن زیر به سؤالات پاسخ دهید . پارسا زاده ای را نعمت بی کران به دست افتاد ؛ فسق و فجور آغاز کرد . باری به نصیحتش گفتم : ای فرزند ، دخل ، آب روان است و عیش ، آسیاب گردان ؛ یعنی خرج فراوان کردن ، مسلم کسی را باشد که دخل معین دارد . عقل و ادب پیش گیر و لهو و لعب بگذار که چون نعمت ، سپری شود ، سختی ببری و پشیمانی خوری . پسر ، این سخن در گوش نیاورد و بر قول من اعتراض کرد و گفت : برو شادی کن ای یار دل افروز غم فردا نشاید خورد امروز دیدم که نصیحت نمی پذیرد و دم گرم من در آهن سرد او اثر نمی کند .										

<p>۰/۵ ۰/۷۵ ۰/۲۵ ۰/۵</p>	<p>الف- دو مورد از ویژگی های زبانی این عبارت را بنویسید . ب- یک نمونه سجع بیابید و نوع آن را مشخص کنید . ج- میان دو واژه ی « شادی و غم » کدام رابطه ی معنایی دیده می شود ؟ د- یک مورد از ویژگی های فکری متن را بنویسید .</p>	
<p>۰/۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۵</p>	<p>شعر زیر را بخوانید و به سؤالات پاسخ دهید .</p> <p>به دام افتاد روباهی سحر گاه که گر صیاد بیند همچینم پس آن که مُرده کرد او خویشتن را زبانش را بُرید آن مرد ناکاه دگر کسی آمد و گفت اختیار است چونام دل شنید از دور روباه به دل می گفت با دل نیست بازی بگفت این و به صد دستان و تزویر حدیث دل حدیثی بس شگفت است به روبه بازی اندیشید در راه دهد حال به گازر پوستینم زییم جان فرو افکند تن را نکرد از بیم جان یک ناله روباه دل روبه که رنجی را به کارست جهان بر چشم او شد تیره آن گاه کنون باید به کارم حيله سازی بجست از دام ، همچون از کمان ، تیر که در عالم حدیثش در گرفته است</p> <p>الف- دو نمونه ترکیب سازی مشخص کنید . ب- یک تشبیه بیابید . ج- یک کنایه مشخص کنید . د- لحن مناسب این شعر کدام است ؟ ه- قالب شعر چیست ؟ و- بیت پایانی را از نظر فکری بررسی کنید .</p>	<p>۲۱</p>
	<p>باغ دانشتان پر ثمر باد</p>	

limoonad.com
Education For All